

UCHWAŁA NR LXX/581/2024
RADY GMINY W STRAWCZYNIE

z dnia 19 lutego 2024 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.) Rada Gminy w Strawczyźnie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się, Gminy Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Strawczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Grzegorz Stępień

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr LXX/581/2024
Rady Gminy w Strawczynie
z dnia 19 lutego 2024 r.

I. Wprowadzenie

Program wspierania rodziny dla Gminy Strawczyn na lata 2024-2026 został opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 z późn. zm.). Zgodnie z artykułem 176 pkt 1 ustawy do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Gminny Program Wpierania Rodziny skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka i zagrożonych patologią czy wykluczeniem społecznym. Niemniej jednak oddziaływaniem i wsparciem objęte zostaną także te rodziny, które na skutek sytuacji życiowych i kryzysowych zmuszone zostały do korzystania z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Celem nadrzędnym zaplanowanych działań jest wzmocnienie funkcji rodzicielskich i udzielenie właściwego wsparcia, by zminimalizować skutki deficytów i zaburzenia równowagi w systemie rodzinnym, które prowadzą do jej degradacji. Do wielu problemów tych rodzin należą zazwyczaj: problemy opiekuńczo-wychowawcze, bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, przemoc, długotrwała choroba, niepełnosprawność.

Przewidziana praca z rodziną oraz wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizacja jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych. Wszelkie działania skierowane są na zabezpieczenie bezpieczeństwa dziecka oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podnieść jakość życia całej rodziny.

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecka. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazując mu swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny i do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni medycznych, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny.

II. Diagnoza środowiska

W roku 2023 z różnych form pomocy przyznanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strawczynie skorzystało 168 rodzin. Poniższa tabela obrazuje przyczyny przyznania pomocy:

Przyczyna	Rok 2023(liczba rodzin)
Ubóstwo	76
Bezrobocie	31
Niepełnosprawność	91
Długotrwała lub ciężka choroba	20
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	12
Alkoholizm i narkomania	8
Pomoc dla rodzin wielodzietnych	11
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	3

W rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem przebywa 5 dzieci i w niespokrewnionych 3. W roku 2023 asystent rodziny współpracował z 4 rodzinami.

III. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923)
4. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r. poz. 810 późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939)
9. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993).

IV. Cele Programu

Cel główny:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i przywracanie zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe :

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych.
2. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.
3. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych, zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych.
4. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie istniejących.
5. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

V. Działania

Cel	Działania
Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych	Wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności.
	Praca socjalna polegająca na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbaniach względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.
	Konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodziny.
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców	Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi.
	Kierowanie osób uzależnionych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
	Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie.
	Umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny.

	Pomoc w dostępie do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego.
	Nawiązanie współpracy z dziadkami, pod warunkiem, że sami są wolni od patologii.
Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych, zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych	Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną.
	Monitorowanie zagrożeń dla zdrowia dzieci poprzez kontakt i współpracę z placówkami służby zdrowia na terenie gminy.
	Objęcie dożywianiem dzieci realizujących obowiązki szkolny.
	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim, w ramach ustawy o pomocy społecznej i pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie istniejących	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności przez przedstawicieli pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia.
	Motywowanie członków rodziny do podejmowania wysiłków na rzecz ograniczania własnych dysfunkcji.
	Angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętności planowania własnej przyszłości zawodowej, motywujących do podjęcia pracy.
	Angażowanie i motywowanie oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.
	Współpraca z instytucjami, szczególnie ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.
Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	Pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami rodzinnymi, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.
	Utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów.
	Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
	Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
	Wsparcie finansowe rodzin, dostosowanie do bieżących potrzeb.
	Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego.
	Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka.

Wybór działań zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa po podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

VI. Realizatorzy i partnerzy programu

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strawczyni,

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach,
3. Policja,
4. Placówki służby zdrowia,
5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Piekoszowie,
6. Szkoły,
7. Rejonowy Sąd Rodzinny w Kielcach-Wydział Rodzinny i Nieletnich,
8. Zespół Interdyscyplinarny.

VII. Źródła finansowania programu

Środki na realizację Programu mogą pochodzić z:

1. Budżetu gminy
2. Budżetu państwa
3. Dotacji na realizację rządowych programów wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej.

VIII. Monitoring i ewaluacja programu

Ewaluacja Programu będzie oparta na gromadzeniu i analizie danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację, kontakt z rodzicami biologicznymi, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących.

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Program ma charakter otwarty i może podlegać modyfikacji.

IX. Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji.

Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dzieci i rodzin, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznych systemów wsparcia dla dziecka i rodziny.

Przewodniczący Rady Gminy

Grzegorz Sępień